

MØTEBOK

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

Utval sak	Utval	Møtedato
95/23	Formannskapet	28.11.2023
95/23	Kommunestyret	12.12.2023

Vedlegg:

- 1 Fitjar idrettslag
- 2 Spørsmål i formannskapet 7. november
- 3 Tiltaksliste
- 4 Saksprotokoll meldingar i formannskapet 27 sept 2023
- 5 Meldingssak, søknad om tilskot bokprosjekt

Uprenta vedlegg: PS 76/2023: Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 frå formannskapet 7. november.

Nye vedlegg (etter formannskapet 28. november)

- 1 Eldrerådet si uttale til budsjett 2024
- 2 Innspel frå Selevik FAU til Fitjar kommune, budsjett 2024
- 3 Innspel frå DNF til kommunebudsjettet i Fitjar
- 4 Uttale frå Rimberid FAU
- 5 Kommenterarar frå kommunedirektøren
- 6 Diverse spørsmål vedk. budsjett
- 7 Uttale til budsjett 2024 frå Råd for funksjonshemma

Bakgrunn:

Kommunedirektøren presenterte sitt framlegg til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, i kommunestyret 31. oktober.

Formannskapet handsama sak den 7. november, og sende saka til utval og råd for uttale.

Utval for Plan og miljø handsama budsjettet i møte 14. november og gjorde slikt vedtak:
«Utval for plan og miljø tar orienteringa til vitande, og jobbar vidare med budsjettet fram mot avgjerd i kommunestyret 12. desember.»

Utval for Oppvekst og omsorg handsama budsjettet i møte 15. november og gjorde slikt vedtak:
«Utval for oppvekst og omsorg tek budsjett for 2024 og økonomiplan 2024-2027 til vitande. Utvalet vil arbeide med endringsforslag fram mot endeleg behandling i formannskap og kommunestyret.»

Dokument til saka 7. november er ikkje lagt ved denne saka. Dokument som er komme til etter møtet 7. november, ligg som vedlegg her.

Framlegg til vedtak:

Formannskapet rår kommunestyret å gjera slikt vedtak:

Kommunestyret vedtek kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026, med følgjande endringar:

Budsjettet bygger på følgjande premiss:

Gebyr og avgifter:

- a. Ved utrekning av forskotsskatt og forskotstrekk for 2023 og likninga for 2022 nyttar ein følgjande satsar: Inntektsskatt for personlege skatteytarar følgjer høgaste sats, justert i høve Stortinget sine vedtak.
- b. Endringar i kommunale avgifter for vass, kloakk, brannsyn og feiing og tilsyn med fyringsanlegg går fram av eiga sak.
- c. Festeavgiftene på Fitjar kyrkjegard vert vedteke i samsvar med vedtak i Fitjar Kyrkjelege Fellesråd:
  - a. Festeavgift per år 250,-
  - b. Reservering av grav 4 000,-
  - c. Seremoni i kyrkja for utanbygds og ikkje-medlem 4 000,-
  - d. Gravlegging utanbygds, kistegrav 8 000,-
  - e. Gravlegging utanbygds, urnegrav 4 000,-
- d. Administrasjonsavgiftene for festeavgifter i Fitjarstølane bustadfelt vert uendra i høve til 2023.
- e. Betaling for kommunal barnehage følgjer maksimalpris sett av staten.
- f. Betalingssats for SFO vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.
- g. Betalingssats for kulturskulen vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.
- h. Kjøp av mat frå sjukeheimen vert auka med 4,3 % i 2024
- i. Eigenbetaling for praktisk bistand og opplæring vert auka med 4,3 % i 2024. Justering under 2G aukar i samsvar med statleg sats.
- j. Dagspris for dagsenter for demente vert auka med 4,3 % i 2024.
- k. Vederlag for opphald i institusjon vert fastsett på grunnlag av vedtekter fastsette av staten. Maksimal betalingssats i Fitjar bu- og behandlingssenter vert fastsett til kr 122 414,- per måned / kr 4 080,- per døgn.
- l. Husleigesatsar ver justert med 4,3 % i høve til 2023.
- m. Sosialsatsane føl Statens sine satsar i 2024.
- n. Satsar for tilskot til ikkje-kommunale barnehagar vert:
  - a. Små born 266 749,-
  - b. Store born 138 402,-
  - c. Kapitaltilskot Vert publisert på Utdanningsdirektoratet sine nettsider

Eigedomsskatt:

I samsvar med eigedomsskattelova §§ 3 og 4 vert følgjande nytta for skatteåret 2023:

- a. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på faste eigedommar i heile kommunen.
- b. Eigedomsskattesatsen vert sett til på 6,0 promille for næringseigedommar, og 2,0 promille for andre eigedommar.
- c. For bustaddel av eigedommar, inkludert fritidseigedommar, som ikkje nyttast til næringsverksemd gjeld eit botnfrådrag på kr 350 000,- av takstverdi.
- d. I samsvar med eigedomsskattelova §7a skal følgjande eigedomar har fritak:
  - I. Prestegarden (huset), FKIB AS, Havnahuset, Fitjartun, Hamn burettslag, Fitjar vidaregåande skule, bedehus, gamle skulehus (grendehus), Fjellheim Friluftsbarnehage, Fitjar Soknerådsbarnehage, Årskog barnehage og Friluftsrådet Vest.
- e. I samsvar med eigedomsskattelova §7b om fritak for historiske bygningar vert det gjeve fritak etter søknad etter følgjande kriteriar:
  - I. Fritak for bygningar bygd i 1920, eller tidlegare som er registrert med kategori **A** i Kulturminneplanen.
  - II. Fritak for bygningar i kategori **S**. Objekt som kan søkjast inn i kategori **S** er:
    - Bygg med kategori **B** i KMP, som er bygd før 1920
    - Bygg med Kategori **A** i KMP, men bygd etter 1920
  - III. Følgjande bygningar er friteke etter søknad i 2022, og vert friteke vidare for 2024:
    - Gnr/bnr 39/2: bygg nr. 174186073 og 174186103
    - Gnr/bnr 64/64: bygg nr. 174197520

- Gnr/bnr 79/4: bygg nr. 174205531 og 174205582
- Gnr/bnr 84/4: bygg nr. 174210616

- Bustadhus (ikkje hytter) som er inntil 5 år gamle, skal ha halv eigedomsskatt.
- Eigedomsskatten skal for 2024 betalast i fire terminar.
- Ved taksering og utskriving av eigedomsskatt nyttar kommunen tidlegare vedtekne skattevedtekter i «Rammer og retningslinjer for eigedomsskatt», vedteke 22.04.2021. Rammer for 2024 vert justert etter dette vedtaket.

Låneopptak:

- Det vert teke opp nye lån på inntil kr 35 572 000,- til investeringsføremål i 2024.
- Det vert teke opp lån til vidareformidling på inntil kr 2 000 000,-.

Fond:

- Det vert vedteke å nytta følgjande fond til finansiering av driftsbudsjettet i 2022:
  - 39 734,- frå velferdsfond sjukeheimen
- Det vert vedteke å setja av til følgjande fond i 2022:
  - 19 804,- til museumsfondet
  - 104,- til viltfondet
- Inntekter og kostnader med renovasjon og slam vert ført mot renovasjons- og slamfondet i samsvar med oppgåver frå SIM.

Driftstilskot

Fitjar Kommune gjev driftstilskot til følgjande organisasjonar:

- Fitjar Kyrkjelege Fellesråd kr 2 798 400,-
- Fitjar kultur- og idrettsbygg kr 250 000,-
- Fitjar Frivilligsentral kr 244 368,- (ekskl. statstilskot)
- Håkonarspelet kr 100 000,-
- Reiselivskoordinator kr 50 000,-
- TV-aksjonen kr 7 000,-
- Fitjar idrettslag får 400 000,- i tilskot for vedlikehald av idrettsanlegg.

Oppvekst og kultur disponerer kr 50 000,- til kulturmidlar i 2024.

Saksprotokoll i Formannskapet - 28.11.2023

Behandling:

Ordførar Wenche Tislevoll (H) la på vegne av H, FRP og INP føre følgjande endring til framlegget frå kommunedirektøren, og gjekk gjennom endringspunktta:

BUDSJETT 2024	2024	2025	2026	2027	SUM
Netto driftsresultat (meir- eller mindreforbruk)	2 543 000	3 398 000	13 860 000	-52 000	19 749 000
Samfunnsutvikling og drift, redusere auke i budsjetttramme på drift/brann	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Kontrollutvalet - kommunal deflator	487 000	487 000	487 000	487 000	1 948 000
Reperasjon tak Rimbareid, investering/ dispens.fondet (oppgj. dera)	3 000 000				3 000 000
Oppgradere kulturhistorisk tuest. - nye informasjonsmater	-30 000				-30 000
Frisleppområde for hund - midlertidig inngjerdning	-30 000				-30 000
1. Flytte 7 klasse r Øvrebygda til Rimbareid - slysskostnader	-40 000	-61 000	-61 000	-61 000	-223 000
Auka bolkbudsjettet biblioteket frå 75 000 til 15 000 (21. 170000)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-300 000
Notat frå administrasjonen 13.11. /oppføring O&O					
Redusert tilskudd ressurskjendete nester	-731 000				-731 000
Ressursstyring plus	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000	-560 000
Nye taibamohage (iflg. Oppsettfrå adm.)	2 510 000	945 000	1 020 000	1 020 000	5 495 000
Auke kommunalege frå 20 - 50 % - kostnad 1.500.000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-6 000 000
Endring utbyte Haugaland Kjøft , mail 27/11	110 000	110 000	-100 000	-100 000	2 000
Frivillig liten - tilskudd varsla		2 000 000	2 000 000	2 000 000	6 000 000
Auka inntekter næringsinvesteringar			1 200 000	1 200 000	2 400 000
Redusere eige domsskatten - halvering 2024 - fjerning 2026	-2 700 000	-2 700 000	-5 400 000	-5 400 000	-16 200 000
Konsesjon sinntekt havbruk ikkje brukast i drift frå 2026 og frametter inn på fond. Verbal føring.			-8 000 000		-8 000 000
Ikkje tilsetje oppmålingsingenør - ingen kostnadskonsekvens					
Netto driftsresultat etter endringer	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Avsetjing til investeringar	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Avsetjing til fond, vedlikehalds- og investeringsformål			8 000 000		8 000 000
					16 538 000
1. GODE SKULEIGARAR:					
I lønngidsbudsjettet i 2022 vart det lagt inn at Øvrebygda skule skule bli ein 3-delt skule, dette er ein vidareføring av budsjettvedtak 2022.					
3-delt skule i Øvrebygda med 5,6 og 7 klasser. Med mange elevar blir dette vurdert som eit ikkje godt pedagogisk tilbod.					
3-delt skule i Sælevik har vore gjennomført i fleire år. Her er erlevtalet så lågt at ein vurderer og erfarer at dette er ei ordning som fungerer.					
På bakgrunn av dette ynskjer vi derfor å flytte 7. klasse frå Øvrebygda ned til Rimbareid. Dette som ei varig ordning.					

Representanten Rune Helland (KRF) la på vegne av KRF føre følgjande endring til framlegget frå kommunedirektøren, og gjekk gjennom endringspunkta:

	2024	2025	2026	2027	Perioden
Netto driftsresultat (mer- eller mindreforbruk)	-2 543 000	-3 398 000	-13 860 000	52 000	-19 749 000
1 Kontrollutvalg 2023 nivå pluss deflator 4,6%	-480 000	-480 000	-480 000	-480 000	-1 920 000
2 Korrigert tilskot til ressurskrevjande tenester	731 000	0	0	0	731 000
3 Kostnader med Ressursstyring Plus	140 000	140 000	140 000	140 000	560 000
4 Effekt ved endring nye barnehagetal	-2 510 000	-945 000	-1 020 000	-1 020 000	-5 495 000
5 Oppjustere skatteinngangen	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
6 Høgare løyving til Fitjar Sokneråd	130 000	130 000	130 000	130 000	520 000
7 Tilbakeføring nedtrekk administrasjon	350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000
8 Auka tilskot til Fitjar Idrettslag	130 000	130 000	130 000	130 000	520 000
9 Auka tilskot til 17 mai arrangement	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
10 Auka tilskot til arrangement Håkon den Gode	100 000	0	0	0	100 000
11 Bokprosjekt "posthistorie"	50 000	0	0	0	50 000
12 Endring i støtte til Polen elevar	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
13 Utsette 3 deling Øvrabygda	334 870	803 564	803 564	468 694	2 410 692
14 Tilbakeføre nedtrekk Bibliotekbøker	95 000	95 000	95 000	95 000	380 000
15 Driftskostnader badelanlegg	0	0	0	800 000	800 000
16 Auke finanskostnader grunna investering i badelanlegg	0	0	0	400 000	400 000
Endring driftsresultat	-1 204 130	-51 436	-126 436	738 694	-643 308
Netto driftsresultat etter endringer	-3 747 130	-3 449 436	-13 986 436	790 694	-20 392 308
Overføres investeringsbudsjett m m	3 747 130	3 449 436	13 986 436	-790 694	20 392 308

Noter til budsjettendringer	
1	Auka med deflator utifrå budsjett 2023.
2	Jmf skriv frå kommunedirektør etter formannskapsmøte
3	Jmf skriv frå kommunedirektør etter formannskapsmøte
4	Jmf skriv frå kommunedirektør etter formannskapsmøte
5	Justert skatteestimat
6	Tilbakeføring midlar for å kompensere for nedtrekk i tidlegare budsjetter då ein måtte taera på fond, jmf søknad frå sokneråd.
7	Jmf. til taksliste frå Kommunedirektør.
8	Oppjustering av tilskot til drift av anlegg som ikkje har vore justert på noko tid.
9	Auke tilskotet for å gjere det meir attraktivt for aktuelle arrangører.
10	Tilleggsloyving
11	Løyving støtte til bokprosjekt
12	Endra støtta til å vere kr 500 per elev, sum er rekna utifrå snitt på 30 elevar i året.
13	Utsette 3 deling grunna delingstal 5-7 klasse (19 elevar fram til skuleåret 27/28 då det dett til 17)
14	Bokbudsjett bibliotek på nivå før pandemi, dagens sum er i minste laget for å oppretthalda eit godt tilbod.
15	Driftskostnader frå sept. 2027 - estimert netto årskostnad 2.500.000 etter innsparing på Rimbareid basseng og billettintekter.
16	Rentekostnad på investering starta i 2026 (rente på 10.000.000)

Noter	2024	2025	2026	2027	Perioden
Endringar i investeringsbudsjette t. minus er mindreforbruk plus er merforbruk					
Til talk					
1	kr 250 000				kr 250 000
2	kr 500 000	kr 500 000			kr
3			kr 10 000 000	kr 25 000 000	kr 35 000 000
4	kr 400 000				
	kr 350 000	kr 500 000	kr 10 000 000	kr 25 000 000	kr 35 250 000
Noter					
1	Totalt anlegg uti Olafsdra samt ferdigstille frise og golfbane, kommunen sin del av investeringa.				
2	Investering i badelanlegg.				
3	Revisjon framkynda til 2024, flyttar 1/3 av investeringsum til 2024 frå 2025 - dagens nedtrekk i fring slett fo myking.				
4	Her ein bruke 700 000 pr bil til opphalar og driftsløst eller annan ein sag med bil til stykke pris rundt 500 000?				

BUDSJETT 2024

Verbale føringar

Kommunestyret ber kommunedirektøren komma tilbake med saker på ulike tema knytt opp til budsjettet. Kommunestyret vil og knyta nokre presiseringar til det som ligg inne i budsjettet.

Saker:

- Sak til Utval for oppvekst og omsorg om kor stor stillinga som kommuneoverlege i Fitjar bør vera, kapasiteten når det gjeld fastlegeordninga, tilgang på tenlege lokaler og økonomiske konsekvensar ved endringar.
- Sak til Utval for oppvekst og omsorg om kva tiltak som kan vera aktuelle for å løysa aktuelle utfordringar med skule/arbeidsmiljø på Rimbareid skule.
- Sak til Utval for oppvekst og omsorg med orientering om korleis ordninga med vikarpool fungerer for å auka talet på heiltidstillingar og god tilgang på kompetente vikarar i pleie- og omsorgstenestene samt oppfølging av tiltak mot sjukefråver.
- Sak til Utval for oppvekst og omsorg med utgreiing på korleis ei ordning med eit kommunalt fritidskort kan etablerast i Fitjar, herunder økonomiske, administrative og praktiske løysingar
- Sak til Utval for oppvekst og omsorg med kartlegging av behov og utgreiing om tilbod til avlastningsbolig for ungdomar under 18 år.

Presiseringar til budsjettet:

- Kommunestyret legg opp til at tiltaka og prioriteringane som gjeld utbygging og drift av vassverket og avlaupsanlegga skal følgja den gjeldande hovudplanen som er vedteken i kommunestyret. Dersom det er aktuelt med nye tiltak og andre prioriteringar må planen først rullerast.

Røysting:

Det vart først røysta over framlegget frå kommunedirektøren. Dette fekk 0 røyster, og fall.

Deretter vart framlegget frå KRF sett opp mot framlegget frå H, FRP og INP. Framlegget frå H, FRP og INP fekk 3 røyster (H og RFP), framlegget frå KRF fekk 2 røyster (KRF og AP), og fall.

Det ligg etter dette føre slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret vedtek kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, med følgjande endringar:

BUDSJETT 2024	2024	2025	2026	2027	SUM
Netto driftsresultat (meir- eller mindreforbruk)	2 543 000	3 398 000	13 860 000	-52 000	19 749 000
Samfunnsutvikling og drift, redusere auke i budsjettramme på drift/brann	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Kontrollutvalget - kommunal deflator	487 000	487 000	487 000	487 000	1 948 000
Reperasjon tak Rimbareid, investering/ dispensfondet (oppgraderer)	3 000 000				3 000 000
Oppgradere kulturhistorisk tuistil - nye informasjonsmater	-30 000				-30 000
Frisleppområde for hund - midlertidig inngjerdning	30 000				30 000
1. Flytte 7 klasse r Øvrebygda til Rimbareid - slysskostnader	40 000	61 000	61 000	61 000	223 000
Auka bokbudsjettet biblioteket frå 75 000 til 15 000 (21- 170000)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-300 000
Notat frå administrasjonen 13.11. /oppføring O&O					
Redusert tilskudd ressurskjøpene to nester	-731 000				-731 000
Ressursstyring plus	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000	560 000
Nye taibarnhage (iflg. Oppsett frå adm.)	2 510 000	945 000	1 020 000	1 020 000	5 495 000
Auke kommunalege frå 20 - 50 % - kostnad 1.500.000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	6 000 000
Endring utbyte Haugaland Kjøft , mail 27/11	110 000	110 000	-100 000	-100 000	2 000
Frivillig liten - tilskudd varsla		2 000 000	2 000 000	2 000 000	6 000 000
Auka inntekter næringsinvesteringar			1 200 000	1 200 000	2 400 000
Redusere eige domsskatten - halvering 2024 - fjerning 2026	-2 700 000	-2 700 000	-5 400 000	-5 400 000	-16 200 000
Konsesjoninntekt haubruk ikkje brukast i drift frå 2026 og frametter inn på fond. Verbal føring.			8 000 000		8 000 000
Ikkje tilsetje oppmålingsingeniør - ingen kostnadskonsekvens					
Netto driftsresultat etter endringer	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Avsetjing til investeringar	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Avsetjing til fond, vedlikehalds- og investeringsformål			8 000 000		8 000 000
					16 538 000
1. GODE SKULDEIGARAR:					
I lønnsbudsjetten i 2022 vart det lagt inn at Øvrebygda skule skule bli ein 3 delt skule, dette er ein vidareføring av budsjettvedtak 2022.					
3 delt skule i Øvrebygda med 5,6 og 7 klasser. Med mange elevar blir dette vurdert som eit ikkje godt pedagogisk tilbod.					
3 delt skule i Sælevik har vore gjennomført i fleire år. Her er evaluert så lågt at ein vurderer og erfarer at dette er ei ordning som fungerer.					
På bakgrunn av dette ynskjer vi derfor å flytte 7. klasse frå Øvrebygda ned til Rimbareid. Dette som ei varig ordning.					

Budsjettet bygger på følgjande premisser:

Gebyr og avgifter:

a. Ved utrekning av forskotsskatt og forskotstrekk for 2024 og likninga for 2023 nyttar ein følgjande satsar: Inntektsskatt for personlege skatteytarar følgjer høgaste sats, justert i høve Stortinget sine vedtak.

b. Endringar i kommunale avgifter for vass, kloakk, brannsyn og feiing og tilsyn med fyringsanlegg går fram av eiga sak.

c. Festeavgiftene på Fitjar kyrkjegard vert vedteke i samsvar med vedtak i Fitjar Kyrkjelege Fellesråd:

a. Festeavgift per år 250,-

b. Reservering av grav 4 000,-

c. Seremoni i kyrkja for utanbygds og ikkje-medlem 4 000,-

d. Gravlegging utanbygds, kistegrav 8 000,-

e. Gravlegging utanbygds, urnegrav 4 000,-

d. Administrasjonsavgiftene for festeavgifter i Fitjarstølane bustadfelt vert uendra i høve til 2023.

e. Betaling for kommunal barnehage følgjer maksimalpris sett av staten.

f. Betalingssats for SFO vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.

g. Betalingssats for kulturskulen vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.

h. Kjøp av mat frå sjukeheimen vert auka med 4,3 % i 2024

i. Eigenbetaling for praktisk bistand og opplæring vert auka med 4,3 % i 2024. Justering under 2G aukar i samsvar med statleg sats.

j. Dagspris for dagsenter for demente vert auka med 4,3 % i 2024.

k. Vederlag for opphald i institusjon vert fastsett på grunnlag av vedtekter fastsette av staten. Maksimal betalingssats i Fitjar bu- og behandlingssenter vert fastsett til kr 122 414,- per måned / kr 4 080,- per døgn.

l. Husleigesatsar ver justert med 4,3 % i høve til 2023.

m. Sosialsatsane føl Statens sine satsar i 2024.

n. Satsar for tilskot til ikkje-kommunale barnehagar vert:

a. Små born 266 749,-

b. Store born 138 402,-

c. Kapitaltilskot Vert publisert på Utdanningsdirektoratet sine nettsider

Eigedomsskatt:

I samsvar med eigedomsskattelova §§ 3 og 4 vert følgjande nytta for skatteåret 2023:

a. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på faste eigedommar i heile kommunen.

b. Eigedomsskattesatsen vert sett til på 6,0 promille for næringseigedommar, og 1,0 promille for andre eigedommar.

c. For bustaddel av eigedommar, inkludert fritidseigedommar, som ikkje nyttast til næringsverksemd gjeld eit botnfrådrag på kr 350 000,- av takstverdi.

d. I samsvar med eigedomsskattelova §7a skal følgjande eigedommar har fritak:

I. Prestegarden (huset), FKIB AS, Havnauset, Fitjartun, Hamn burettslag, Fitjar vidaregåande skule, bedehus, gamle skulehus (grendehus), Fjellheim Friluftsbarnehage, Fitjar Soknerådsbarnehage, Årskog barnehage og Friluftsrådet Vest.

e. I samsvar med eigedomsskattelova §7b om fritak for historiske bygningar vert det gjeve fritak etter søknad etter følgjande kriteriar:

I. Fritak for bygningar bygd i 1920, eller tidlegare som er registrert med kategori **A** i Kulturminneplanen.

II. Fritak for bygningar i kategori **S**. Objekt som kan søkjast inn i kategori **S** er:

- Bygg med kategori **B** i KMP, som er bygd før 1920
- Bygg med Kategori **A** i KMP, men bygd etter 1920

III. Følgjande bygningar er friteke etter søknad i 2022, og vert friteke vidare for 2024:

- Gnr/bnr 39/2: bygg nr. 174186073 og 174186103
- Gnr/bnr 64/64: bygg nr. 174197520
- Gnr/bnr 79/4: bygg nr. 174205531 og 174205582
- Gnr/bnr 84/4: bygg nr. 174210616

f. Bustadhus (ikkje hytter) som er inntil 5 år gamle, skal ha halv eigedomsskatt.

g. Eigedomsskatten skal for 2024 betalast i fire terminar.

h. Ved taksering og utskrivning av eigedomsskatt nyttar kommunen tidlegare vedtekne skattevedtekter i «Rammer og retningslinjer for eigedomsskatt», vedteke 22.04.2021. Rammer for 2024 vert justert etter dette vedtaket.

Låneopptak:

a. Det vert teke opp nye lån på inntil kr 35 572 000,- til investeringsføremål i 2024.

b. Det vert teke opp lån til vidareformidling på inntil kr 2 000 000,-.

Fond:

a. Det vert vedteke å nytta følgjande fond til finansiering av driftsbudsjettet i 2024:

I. 39 734,- frå velferdsfond sjukeheimen

b. Det vert vedteke å setja av til følgjande fond i 2024:

I. 19 804,- til museumsfondet

II. 104,- til viltfondet

c. Inntekter og kostnader med renovasjon og slam vert ført mot renovasjons- og slamfondet i samsvar med oppgåver frå SIM.

Driftstilskot

Fitjar Kommune gjev driftstilskot til følgjande organisasjonar:

a. Fitjar Kyrkjelege Fellesråd kr 2 798 400,-

b. Fitjar kultur- og idrettsbygg kr 250 000,-

c. Fitjar Frivilligsentral kr 244 368,- (ekskl. statstilskot)

d. Håkonarspelet kr 100 000,-

e. Reiselivskoordinator kr 50 000,-

f. TV-aksjonen kr 7 000,-

g. Fitjar idrettslag får 400 000,- i tilskot for vedlikehald av idrettsanlegg.

Oppvekst og kultur disponerer kr 50 000,- til kulturmidlar i 2024.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 12.12.2023

Behandling:

Sendt til iPad før møtet:

- Uttale frå Fitjar ungdomsråd
- Uttale frå Fagforbundet
- Uttale frå Utdanningsforbundet
- Uttale frå Klubben v/Rimbareid skule
- Søknad om støtte til 4H Landsleir

Det vart tildelt rekkefølge for budsjettalar slik:

Ordførar Wenche Tislevoll (H)

Varaordførar Sigurd André Maraas (FRP)

Leiar i utval for oppvekst og omsorg Ragnhild Prestbø (H)

Leiar i utval for plan og miljø, og gruppeleiar Jo Kjetil Strand (FRP)

Gruppeleiar Kristian Skumsnes, SP

Gruppeleiar Jarle K. Helland, AP

Gruppeleiar Geir Arne Isdahl, INP

Gruppeleiar Rune Helland, KRF

Gruppeleiar Gisle Levåg, H

Representanten Sigurd André Maraas (FRP) la føre følgjande framlegg til endringar ut frå formannskapet sitt budsjett, på vegne av H, FRP og INP:

Driftsbudsjett:

ENDRINGAR FRÅ FORMANNSKAPET BUDSJETT 2024	2024	2025	2026	2027	SUM
	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Innsparing Samfunnsutvikling og drift, drift/brann, fjerna Innsparing	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000
Reperasjon tak Rimbareid	3 000 000				3 000 000
Reperasjon tak Rimbareid, dekkja av disp.fond	-3 000 000				-3 000 000
Auke kommunelege frå 20 - 50 % - kostnad 1.500.000 , ÅRLEG VERKNAD 2,1 mill		-600 000	-600 000	-600 000	-1 800 000
Oppgradere kulturhistorisk tursti - nye Informasjonstavler REDUSERT til 20.000	10 000				
Bokprosjekt "Posthistorie"	-30 000				-30 000
Kyrkja auka tilskudd	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Idrettslaget auka tilskudd	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-520 000
Auka skatteanslag	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Innskudd til fond vatn 0,75 mill red. opparbeida underskudd	750 000				750 000
Innskudd til fond avløp 0,25 mill red. opparbeida underskudd	250 000				250 000
Innskudd VA- dekkja av disp.fond	-1 000 000				-1 000 000
Ingen auke i stillingar/drift før vassplan og rullering VA plan. 500 + 500 på Inv.					
Tapte renteinntekter finansiering solceller FKIB	-74 000	-51 000	-40 000	-32 000	-197 000
Sluttavtale kommunedirektør (255.000 i 2023)	-1 466 000	-1 027 000			-2 493 000
Rekruttering kommunedirektør	-300 000				-300 000
Rekruttering kommunedirektør, dekkja av disp.fond	300 000				300 000
Fleksibelt nærbusstilbod	-250 000	-250 000			-500 000
Fleksibelt nærbusstilbod , dekkja av disp. fond	250 000	250 000			500 000
Netto driftsresultat etter endringer	1 914 000	856 000	2 721 000	-3 183 000	2 298 000
Avsetjing til investeringar	1 914 000	856 000	2 721 000	-3 183 000	2 298 000
Avsetjing til fond, vedlikehalds- og investeringsformål			8 000 000		8 000 000
					10 298 000
Investering blir redusert - låneopptak redusert					

	20 000 000	Anleggsmidler Haugaland Kraft
DISPOSISJONSFONDET	47 763 855	
Tenkt nytta 2023	-2 366 922	
Ekstra inntekter havbruksfondet	3 400 000	
Saldo pr. 1.1.24	48 796 933	
Fri egenkapital grense	-40 094 700	
Til disposisjon	8 702 233	
Reperasjon tak Rimmereid (viss ikkje investering)	-3 000 000	
Til fond vatn	-750 000	
Til fond avløp	-250 000	
Rekruttering kommunedirektør	-300 000	
Fleksibelt nærbusstilbod	-250 000	
Til disposisjon	4 402 233	

Investeringsbudsjett:

INVESTERINGAR	2024	2025	2026	2027	SUM
Kommunale bygg og vegar	25 520 000	3 700 000	14 300 000	1 300 000	44 820 000
VA-investeringar	7 000 000	17 000 000	45 000 000	33 000 000	102 000 000
Brann og beredskap	110 000	6 500 000			6 610 000
Plan og byggesak	700 000				700 000
Skule og barnehage	900 000	750 000	600 000	700 000	2 950 000
Kultur og idrett	885 000	400 000	400 000	400 000	2 085 000
Helse, sosial og omsorg	2 300 000	3 100 000	2 300 000	2 600 000	10 300 000
Administrasjon	5 793 000	1 119 000	2 146 000	1 181 000	10 239 000
Kyrkja	580 000	750 000	650 000	2 000 000	3 980 000
SUM INVESTERINGAR	43 788 000	33 319 000	65 396 000	41 181 000	183 684 000
ENDRINGAR INVESTERINGAR					
Kommunale bygg og vegar - tilst. analyse redusert 800, bil dr.l. 200	-1 000 000				
VA investeringar; Småanlegg vatn - for mindre anlegg	500 000	500 000	500 000	500 000	
VA investering småanlegg avløp - for mindre anlegg	500 000	500 000	500 000	500 000	
Reduksjon Vassverk, vente på vassplan før prioritering og kostnad,			-20 000 000	-10 000 000	
Plan, byggesak oppmåling - Bil oppmåling går ut, ikkje tilsette oppmålar	-700 000				
Administrasjon - Fitjar utvikling - redusere til 1,5 mill.	-1 000 000				
SUM INVESTERING	42 088 000	34 319 000	46 396 000	32 181 000	154 984 000
REDUSERT INVESTERING I PERIODEN,	1 700 000	-1 000 000	19 000 000	9 000 000	28 700 000

Verbale føringar:

1. Fitjar kommune skal iverksette delvis fritt skulevalg fra høsten 2024. Det skal vera enklare for føresette å velge skule for borna sine. Forutsatt at det er plass på den aktuelle skulen og at de foresatte tar ekstrakostnader med skyss.
2. Kommunestyret i Fitjar ser med uro på situasjonen i Fitjarskulen. Politisk leiing meiner at framtidige prosjekt på planleggingsdagar og anna planleggingstid skal rettast inn mot dei problema skulen har. Episodar med vald og truslar skal løysast administrativt. Kvar avdelingsleiar utarbeider tiltaksplanar for korleis desse skal handsamast. Ein føreset at administrasjonen kjem tilbake til politisk leiing med rapport om stoda og evt. kostnader med tiltak.
3. Kommunestyret ber utval for oppvekst og omsorg greia ut korleis ein skal nytta allereie ressursar i helsetenesta på ein god, og mest mogleg rett måte, for ei meir attraktiv og konkurransedyktig helseteneste.
4. Fitjar kommune skal snarast råd selja huset som blei kjøpt til legeboli i Havn. Huset skal leggjast ut på den opne marknaden.
5. Kommunestyret ber om at det blir laga ein eigedomsstrategi over eigedommar og bygg/hus som Fitjar kommune eig. Dette bør gjerast i samanheng med vedlikehaldsstrategien.
6. Kommunestyret forventar at feiing av eldstader vert utført i tråd med faktisk innbetalt avgift. Bakgrunn: auka straumprisar, meir vedfyring og større risiko for pipebrann.
7. Fitjar Idrettslag får auka driftstilskuddet med kr. 130.000,-. Idrettslaget er ein god støttespelar og vi oppmodar idrettslaget om å involvera seg i drifta av E-sportssenteret som er under oppstart i FKIB.

Representanten Rune Helland (KRF) la føre følgjande framlegg til endringar til kommunedirektøren sitt budsjett, på vegne av KRF, AP og SP.

Driftsbudsjett:

Framlegg til vedtak på vegne av KR.F, Sp og Ap i kommunestyremøtet 12.12. 2023					
Kommune styret godkjenner kommunedirektøren sitt budsjett og økonomiplan med følgende endringer:					
	2024	2025	2026	2027	I perioden
Netto driftsresultat (mer- eller mindreforbruk)	-2 543 000	-3 398 000	-13 860 000	52 000	-19 749 000
1 Kontrollutvalg 2023 nivå pluss deflator 4,6%	-480 000	-480 000	-480 000	-480 000	-1 920 000
2 Korrigert tilskot til ressurskrevjende tenester	731 000	0	0	0	731 000
3 Kostnader med Ressurstyring Plus	140 000	140 000	140 000	140 000	560 000
4 Effekt ved endring nye barnehagetal	-2 510 000	-945 000	-1 020 000	-1 020 000	-5 495 000
5 Endring anslag utbytte Haugaland Kraft	-110 000	-110 000	100 000	100 000	-20 000
6 Oppjustere skatteinngangen	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
7 Høgare løyving til Fitjar Sokneråd	130 000	130 000	130 000	130 000	520 000
8 Tilbakeføring nedtrekk administrasjon	350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000
9 Auka tilskot til Fitjar Idrettslag	130 000	130 000	130 000	130 000	520 000
10 Auka tilskot til 17 mai arrangement	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
11 Auka tilskot til arrangementet Håkon den Gode	100 000	0	0	0	100 000
12 Bokprosjekt "posthistorie"	50 000	0	0	0	50 000
13 Endring i støtte til Polen elever	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
14 Kostnader med endring av legesenter	1 500 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	7 800 000
15 Tilbakeføre nedtrekk Bibliotekbøker	95 000	95 000	95 000	95 000	380 000
16 Driftskostnader badeanlegg	0	0	0	800 000	800 000
17 Auke finanskostnader grunna investering i badeanlegg	0	0	0	400 000	400 000
18 Tilskot ekstra til frivillig liten	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-3 000 000
19 Tapte renteinntekter FKIB rentefritt lån	74 000	51 000	40 000	32 000	197 000
20 Auka inntekt næringsinvesteringer			-1 000 000	-1 000 000	-2 000 000
21 Lågare rentebane enn antatt		-200 000	-400 000	-600 000	-1 200 000
22 Mobilitetsprosjekt	250 000	250 000			500 000
23 Bruk av disposisjonsfond til mobilitetsprosjektet	-250 000	-250 000			-500 000
24 Sluttpakke avgått kommunedirektør	1 466 000	1 027 000			2 493 000
Endring driftsresultat	1 391 000	1 013 000	-1 090 000	-98 000	1 216 000
Netto driftsresultat etter endringer	-1 152 000	-2 385 000	-14 950 000	-46 000	-18 533 000
Overføres investeringsbudsjett m m	1 152 000	2 385 000	14 950 000	46 000	18 533 000

Noter til budsjettendringer					
1	Auka med deflator utifrå budsjett 2023.				
2	Jmf skriv frå kommunedirektør etter fo mannskapsmøte				
3	Jmf skriv frå kommunedirektør etter fo mannskapsmøte				
4	Jmf skriv frå kommunedirektør etter fo mannskapsmøte				
5	Jmf svar på spørsmål 27.11.23				
6	Justert skatteestimat				
7	Tilbakeføring midlar for å kompensere for nedtrekk i tidlegare budsjetter då ein måtte tæra på fond, jmf søknad frå sokneråd.				
8	Jmf. tiltaksliste frå Kommunedirektør.				
9	Oppjustering av tilskot til drift av anlegg som ikkje har vore justert på noko tid.				
10	Auke tilskotet for å gjere det meir attraktivt for aktuelle arrangører.				
11	Tilleggsloyving				
12	Løyving støtte til bokprosjekt				
13	Endra støtte til å vere kr 500 per elev, sum er rekna utifrå snitt på 30 elever i året.				
14	Jmf svar på spørsmål 27.11.23				
15	Bokbudsjett bibliotek på nivå før pandemi, dagens sum er i minste laget for å oppretthalda eit godt tilbod.				
16	Driftskostnader frå sept.2027 - estimert netto årskostnad 2.500.000 etter innsparing på Rimbareid basseng og billettinntekter.				
17	Rentekostnad på investering starta i 2026 (rente på 10.000.000)				
18	jmf. posisjon en sitt budsjett				
19	jmf. kommentar frå kommunedirektør etter fo mannskapsmøtet 28/11				
20	auke i etableringer				
21	Signal om tidlegare rentenedgang				
22	Kommunen sin andel i mobilitetsprosjektet				
23	bruk av disposisjonsfond jmf. vedtak i sak om mobilitetsprosjektet				
24	Kommunedirektør - sluttpakke				

Investeringsbudsjett:

Endringar i investeringsbudsjettet.					
minus er mindreforbruk pluss er meirforbruk					
Note	2024	2025	2026	2027	Perioden
Tiltak					
1 Toalettanlegg, sykkeløype og ferdigstilling frisbeegolfbane.	4 500 000				4 500 000
2 Redningsbil framskynda levering	5 000 000	-500 000			0
3 Badeland			100 000 000	25 000 000	350 000 000
4 Rimeligare bilar til oppmålar og driftsleiar	-4 000 000				
5 Restaurering Smedholmen	2 000 000				
6 FKIB forskottering av ENOVA stønad/rentefritt lån	13 600 000	-194 285	-194 285	-194 285	-194 285
7 Mindre bruk av konsulenter til utgreingar, vedlikehald, vatn og avlaupsomr.	-30 000 000				
8 Ventilasjon og nye vindauge m.m Øvrabygda Skule	7 000 000				
9 Parkeringsplass Selevik Skule	10 000 000				
Sum endringar	8 100 000	-694 285	98 057 15	24 805 715	352 557 15

Note	2024	2025	2026	2027	Perioden
1 Toalettanlegg ved Olstjødna, sykkeløype samt ferdigstille frisbeegolfbanen, kommunen sin del av investeringa.					
2 Investering i badeland.					
3 Bestilling framskynda til 2024, flyttar 1/3 av investeringssum til 2024 frå 2025 - dagens redningsbil treng snart fornying.					
4 Bør ein bruke 700 000 pr bil til oppmålar og driftsleiar eller klarar ein seg med bilar til stykkepris rundt 500 000?					
5 Jmf kommentarar frå kommunedirektør etter Formannskapsmøtet 28/11					
6 Jmf kommentarar frå kommunedirektør etter Formannskapsmøtet 28/11					
7 Ikkje så høg bruk av dyr konsulentbistand til utgreiingar men nytte eigne folk/kompetanse					
8 Ta inn igjen naudsynt ventilasjon på Øvrabygda Skule					
9 Ta inn igjen naudsynt opparbeiding av trygge parkeringsforhold ved Selevik Skule					

Verbale føringar

Kommunestyret ber kommunedirektøren komma tilbake med saker på ulike tema knytt opp til budsjettet. Kommunestyret vil og knyta nokre presiseringar til det som ligg inne i budsjettet.

Saker:

Sak til Utval for oppvekst og omsorg om kva tiltak som kan vera aktuelle for å løysa aktuelle utfordringar med elevmiljø og tiltak for forbetring av desse på Rimbareid skule.

Sak til Utval for oppvekst og omsorg med utgreiing om innføring av mobilfri skule.

Sak til Utval for oppvekst og omsorg med utgreiing på korleis ei ordning med eit kommunalt fritidskort kan etablerast i Fitjar, her under økonomiske, administrative og praktiske løysingar.

Sak til Utval for oppvekst og omsorg med kartlegging av behov og utgreiing om tilbod til avlastingsbolig for born og unge under 18 år.

Sak til Utval for oppvekst og omsorg med moglegheit for utarbeiding av langtidsstrategi i høve demografiske endringar. Sak skal innehalda vurderingar kring sjukeheimplassar, eldrebustadar og heimetenester.

Sak til Utval for plan og miljø med utgreiing over moglegheita for å tilsetta eigen feiar i staden for å kjøpa tenestene.

Presiseringar til budsjettet:

Kommunestyret legg opp til at tiltaka og prioriteringane som gjeld utbygging og drift av vassverket og avlaupsanlegga skal følgja den gjeldande hovudplanen som er vedteken i kommunestyret. Dersom det er aktuelt med nye tiltak og andre prioriteringar må planen først rullerast.

Kommunestyret ber om at det vert lagt inn auke på ramme for startlån jmf. kommunestyresak PS 54/23 med kr 2.000.000.

Røysting:

Det vart først røysta over framlegget frå formannskapet. Dette fekk 0 røyster, og fall.

Deretter vart framlegget frå H, FRP og INP sett opp mot framlegget frå KRF, AP og SP.

Framlegget frå H, FRP og INP fekk 9 røyster (H, FRP og INP), framlegget frå KRF, AP og SP fekk 8 røyster (KRF, AP og SP).

Det ligg etter dette føre slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret vedtek formannskapet sitt framlegg til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, med følgjande endringar:

Driftsbudsjett:

ENDRINGAR FRÅ FORMANNSKAPET BUDSJETT 2024	2024	2025	2026	2027	SUM
	3 904 000	2 964 000	3 791 000	-2 121 000	8 538 000
Innsparing Samfunnsutvikling og drift, drift/brann, fjerna innsparing	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000
Reperasjon tak Rimbareid	3 000 000				3 000 000
Reperasjon tak Rimbareid, dekkja av disp.fond	-3 000 000				-3 000 000
Auke kommunelege frå 20 - 50 % - kostnad 1.500.000 , ÅRLEG VERKNAD 2,1 mill		-600 000	-600 000	-600 000	-1 800 000
Oppgradere kulturhistorisk tursti - nye informasjonstavler REDUSERT til 20.000	10 000				
Bokprosjekt "Posthistorie"	-30 000				-30 000
Kyrkja auka tilskudd	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Idrettslaget auka tilskudd	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-520 000
Auka skatteanslag	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Innskudd til fond vatn 0,75 mill red. opparbeida underskudd	750 000				750 000
Innskudd til fond avløp 0,25 mill red. opparbeida underskudd	250 000				250 000
Innskudd VA- dekkja av disp.fond	-1 000 000				-1 000 000
Ingen auke i stillingar/ drift for vassplan og rullering VA plan. 500 + 500 på inv.					
Tapte renteinntekter finansiering solceller FKIB	-74 000	-51 000	-40 000	-32 000	-197 000
Sluttavtale kommunedirektør (255.000 i 2023)	-1 466 000	-1 027 000			-2 493 000
Rekruttering kommunedirektør	-300 000				-300 000
Rekruttering kommunedirektør, dekkja av disp.fond	300 000				300 000
Fleksibelt nærbusstilbod	-250 000	-250 000			-500 000
Fleksibelt nærbusstilbod , dekkja av disp. fond	250 000	250 000			500 000
Netto driftsresultat etter endringar	1 914 000	856 000	2 721 000	-3 183 000	2 298 000
Avsetjing til investeringar	1 914 000	856 000	2 721 000	-3 183 000	2 298 000
Avsetjing til fond, vedlikehalds- og investeringsformål			8 000 000		8 000 000
					10 298 000
Investering blir redusert - låneopptak redusert					

	20 000 000	Anleggsmidler Haugaland Kraft
DISPOSISJONSFONDET	47 763 855	
Tenkt nytta 2023	-2 366 922	
Ekstra inntekter havbruksfondet	3 400 000	
Saldo pr. 1.1.24	48 796 933	
Fri eigenkapital grense	-40 094 700	
Til disposisjon	8 702 233	
Reperasjon tak Rimmereid (viss ikkje investering)	-3 000 000	
Til fond vatn	-750 000	
Til fond avløp	-250 000	
Rekruttering kommunedirektør	-300 000	
Fleksibelt nærbusstilbod	-250 000	
Til disposisjon	4 402 233	

Investeringsbudsjett:

INVESTERINGAR	2024	2025	2026	2027	SUM
Kommunale bygg og vegar	25 520 000	3 700 000	14 300 000	1 300 000	44 820 000
VA-investeringar	7 000 000	17 000 000	45 000 000	33 000 000	102 000 000
Brann og beredskap	1 10 000	6 500 000			6 610 000
Plan og byggesak	700 000				700 000
Skule og barnehage	900 000	750 000	600 000	700 000	2 950 000
Kultur og idrett	885 000	400 000	400 000	400 000	2 085 000
Helse, sosial og omsorg	2 300 000	3 100 000	2 300 000	2 600 000	10 300 000
Administrasjon	5 793 000	1 119 000	2 146 000	1 181 000	10 239 000
Kyrkja	580 000	750 000	650 000	2 000 000	3 980 000
SUM INVESTERINGAR	43 788 000	33 319 000	65 396 000	41 181 000	183 684 000
ENDRINGAR INVESTERINGAR					
Kommunale bygg og vegar - tilst. analyse redusert 800, bil dr.J. 200	-1 000 000				
VA investeringer; Småanlegg vatn - for mindre anlegg	500 000	500 000	500 000	500 000	
VA investering småanlegg avlaup - for mindre anlegg	500 000	500 000	500 000	500 000	
Reduksjon Vassverk, vente på vassplan får prioritering og kostnad,			-20 000 000	-10 000 000	
Plan, byggesak oppmåling - Bil oppmålar går ut, ikkje tilsette oppmålar	-700 000				
Administrasjon - Fitjar utvikling - redusere til 1,5 mill.	-1 000 000				
SUM INVESTERING	42 088 000	34 319 000	46 396 000	32 181 000	154 984 000
REDUSERT INVESTERING I PERIODEN,	1 700 000	-1 000 000	19 000 000	9 000 000	28 700 000

Verbale føringar:

- Fitjar kommune skal iverksette delvis fritt skulevalg fra høsten 2024. Det skal vera enklare for føresette å velge skule for borna sine. Forutsatt at det er plass på den aktuelle skulen og at de foresatte tar ekstrakostnader med skyss.
- Kommunestyret i Fitjar ser med uro på situasjonen i Fitjarskulen. Politisk leiing meiner at framtidige prosjekt på planleggingsdagar og anna planleggingstid skal rettast inn mot dei problema skulen har. Episodar med vald og truslar skal løysast administrativt. Kvar avdelingsleiar utarbeider tiltaksplanar for korleis desse skal handsamast. Ein føreset at administrasjonen kjem tilbake til politisk leiing med rapport om stoda og evt. kostnadar med tiltak.
- Kommunestyret ber utval for oppvekst og omsorg greia ut korleis ein skal nytta allereie ressursar i helsetenesta på ein god, og mest mogleg rett måte, for ei meir attraktiv og konkurransedyktig helseteneste.
- Fitjar kommune skal snarast råd selja huset som blei kjøpt til legeboli i Havn. Huset skal leggjast ut på den opne marknaden.
- Kommunestyret ber om at det blir laga ein eigedomsstrategi over eigedommar og bygg/hus som Fitjar kommune eig. Dette bør gjerast i samanheng med vedlikehaldsstrategien.
- Kommunestyret forventar at feiing av eldstader vert utført i tråd med faktisk innbetalt avgift. Bakgrunn: auka straumprisar, meir vedfyring og større risiko for pipebrann.
- Fitjar Idrettslag får auka driftstilskuddet med kr. 130.000,-. Idrettslaget er ein god støttespelar og vi oppmodar idrettslaget om å involvera seg i drifta av E-sportssenteret som er under oppstart i FKIB.

Budsjettet byggjer på følgjande premisser:

Gebyr og avgifter:

- a. Ved utrekning av forskotsskatt og forskotstrekk for 2023 og likninga for 2022 nyttar ein følgjande satsar: Inntektsskatt for personlege skatteytarar følgjer høgaste sats, justert i høve Stortinget sine vedtak.
- b. Endringar i kommunale avgifter for vass, kloakk, brannsyn og feiing og tilsyn med fyringsanlegg går fram av eiga sak.
  - Årsgebyr vatn vert auka med 4,3 %
  - Årsgebyr avløp vert auka med 4,3 %
  - Årsgebyr for feiing og brannsyn vert uendra frå 2023
  - Påkoplingsavgift for vatn og avløp aukar med 4,3 %
  - Avgifter for renovasjon og slam vert sett til framlegg frå SIM
- c. Festeavgiftene på Fitjar kyrkjegard vert vedteke i samsvar med vedtak i Fitjar Kyrkjelege Fellesråd:
  - a. Festeavgift per år 250,-
  - b. Reservering av grav 4 000,-
  - c. Seremoni i kyrkja for utanbygds og ikkje-medlem 4 000,-
  - d. Gravlegging utanbygds, kistegrav 8 000,-
  - e. Gravlegging utanbygds, urnegrav 4 000,-
- d. Administrasjonsavgiftene for festeavgifter i Fitjarstølane bustadfelt vert uendra i høve til 2023.
- e. Betaling for kommunal barnehage følgjer maksimalpris sett av staten.
- f. Betalingssats for SFO vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.
- g. Betalingssats for kulturskulen vert auka med 4,3 % frå 1. august 2024.
- h. Kjøp av mat frå sjukeheimen vert auka med 4,3 % i 2024
- i. Eigenbetaling for praktisk bistand og opplæring vert auka med 4,3 % i 2024. Justering under 2G aukar i samsvar med statleg sats.
- j. Dagspris for dagsenter for demente vert auka med 4,3 % i 2024.
- k. Vederlag for opphald i institusjon vert fastsett på grunnlag av vedtekter fastsette av staten. Maksimal betalingssats i Fitjar bu- og behandlingssenter vert fastsett til kr 122 414,- per måned / kr 4 080,- per døgn.
- l. Husleigesatsar ver justert med 4,3 % i høve til 2023.
- m. Sosialsatsane føl Statens sine satsar i 2024.
- n. Satsar for tilskot til ikkje-kommunale barnehagar vert:
  - a. Små born 266 749,-
  - b. Store born 138 402,-
  - c. Kapitaltilskot Vert publisert på Utdanningsdirektoratet sine nettsider

Eigedomsskatt:

I samsvar med eigedomsskattelova §§ 3 og 4 vert følgjande nytta for skatteåret 2023:

- a. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på faste eigedommar i heile kommunen.
- b. Eigedomsskattesatsen vert sett til på 6,0 promille for nærings eigedommar, og 1,0 promille for andre eigedommar.
- c. For bustaddel av eigedommar, inkludert fritidseigedommar, som ikkje nyttast til næringsverksemd gjeld eit botnfrådrag på kr 350 000,- av takstverdi.
- d. I samsvar med eigedomsskattelova §7a skal følgjande eigedomar har fritak:
  - I. Prestegarden (huset), FKIB AS, Havnauset, Fitjartun, Hamn burettslag, Fitjar vidaregåande skule, bedehus, gamle skulehus

(grendehus), Fjellheim Friluftsbarnhage, Fitjar
Soknerådsbarnhage, Årskog barnhage og Friluftsrådet Vest.

- e. I samsvar med eigedomsskattelova §7b om fritak for historiske bygningar vert det gjeve fritak etter søknad etter følgjande kriteria:
- I. Fritak for bygningar bygd i 1920, eller tidlegare som er registrert med kategori **A** i Kulturminneplanen.
  - II. Fritak for bygningar i kategori **S**. Objekt som kan søkjast inn i kategori S er:
    - Bygg med kategori **B** i KMP, som er bygd før 1920
    - Bygg med Kategori **A** i KMP, men bygd etter 1920
  - III. Følgjande bygningar er fritake etter søknad i 2022, og vert fritake vidare for 2024:
    - Gnr/bnr 39/2: bygg nr. 174186073 og 174186103
    - Gnr/bnr 64/64: bygg nr. 174197520
    - Gnr/bnr 79/4: bygg nr. 174205531 og 174205582
    - Gnr/bnr 84/4: bygg nr. 174210616
- f. Bustadhus (ikkje hytter) som er inntil 5 år gamle, skal ha halv eigedomsskatt.
- g. Eigedomsskatten skal for 2024 betalast i fire terminar.
- h. Ved taksering og utskrivning av eigedomsskatt nyttar kommunen tidlegare vedtekne skattevedtekter i «Rammer og retningslinjer for eigedomsskatt», vedteke 22.04.2021. Rammer for 2024 vert justert etter dette vedtaket.

Låneopptak:

- a. Det vert teke opp nye lån på inntil kr 35 572 000,- til investeringsføremål i 2024.
- b. Det vert teke opp lån til vidareformidling på inntil kr 2 000 000,-.

Fond:

- a. Det vert vedteke å nytta følgjande fond til finansiering av driftsbudsjettet i 2024:
  - I. 39 734,- frå velferdsfond sjukeheimen
- b. Det vert vedteke å setja av til følgjande fond i 2024:
  - I. 19 804,- til museumsfondet
  - II. 104,- til viltfondet
- c. Inntekter og kostnader med renovasjon og slam vert ført mot renovasjons- og slamfondet i samsvar med oppgåver frå SIM.

Driftstilskot

Fitjar Kommune gjev driftstilskot til følgjande organisasjonar:

a. Fitjar Kyrkjelege Fellesråd	kr 2 898 400,-
b. Fitjar kultur- og idrettsbygg	kr 250 000,-
c. Fitjar Frivilligsentral	kr 244 368,- (ekskl. statstilskot)
d. Håkonarspelet	kr 100 000,-
e. Reiselivskoordinator	kr 50 000,-
f. TV-aksjonen	kr 7 000,-
g. Fitjar idrettslag	kr 530 000,-

Oppvekst og kultur disponerer kr 50 000,- til kulturmidlar i 2024.

John Karsten Raunholm
konstituert kommunedirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.